

KOMMUNISTA TERRORSZERVEZET

AZ ÁLLAMVÉDELEM A DIKTATÚRA SZOLGÁLATÁBAN

Név:

1. Válaszd ki, hogy a felsoroltak közül melyik az államvédelem fő feladata!

Háborús konfliktus esetén a stratégia kidolgozása és a hadtestek mozgatása.

Az állam vezetőinek életét védik.

Egy adott állam védelme a külső és belső ellenségekkel szemben.

Eljárnak az állampolgárok által jelentett bűnesetek kapcsán.

2. Döntsd el a következő állításokról, hogy igazak-e vagy hamisak!

Igaz Hamis

Az államvédelem feladatai közé tartozott a háborús és népellenes bűnösök felkutatása.

A kommunisták kezdetektől fogva leszámolásra is használták a politikai rendőrséget.

Az államvédelem struktúráját és eszköztárát Magyarországon szovjet mintára alakították ki.

A bolsevik politikai rendőrség a magyarországihoz hasonlóan a második világháború után jött létre.

Az ÁVH létszáma 1953-ra több mint tízszeresére nőtt.

A Rákosi-korszakban az ellenségnek titulált személyek letartóztatása titokban, jellemzően az éj leple alatt zajlott.

Sztálin halála után a terrort és a politikai rendőrséget igyekeztek elrejtetni.

3. Párosítsd a fogalmakat a meghatározásokkal!

A) Cseka/VCSK   B) koncepció per   C) belső elhárítás   D) internálás   E) minisztertanács

A politikailag veszélyesnek minősített csoportok kényszerlakhelyre telepítése és mezőgazdasági munkára való kényszerítése.

Olyan titkosszolgálati tevékenység, amely az adott országon belüli ellenség felkutatását tűzte ki céljául.

Az oroszországi bolsevikok 1917-ben létrehozott államvédelmi szervezete.

1949 és 1957 között így nevezték Magyarországot kormányát.

Olyan bírósági eljárás, amelyet előre megírt forgatókönyv alapján, törvénytelenül folytatnak le, a vád hamis bizonyítékokon alapszik.

KOMMUNISTA TERRORSZERVEZET

AZ ÁLLAMVÉDELEM A DIKTATÚRA SZOLGÁLATÁBAN

4. Állítsd időrendi sorrendbe az eseményeket!

A szervezet önálló hatóság lesz, a gyakorlatban Rákosi Mátyás párfőtikárnak alárendelve.

Az államvédelmi szervezet a Belügyminisztériumon belül működik, új elnevezése Államvédelmi Hatóság, azaz ÁVH lesz.

Az államvédelmi feladatokat a rendőrség Politikai Rendészeti Osztálya látja el.

Az államvédelmi szervezet látszólag megszűnik, de rövid időn belül a Belügyminisztérium keretein belül újjászervezik III. Főcsoportfőnökség néven.

Az államvédelmi feladatok ellátására egy külön szervezeti egységet hoznak létre, megalakul a Magyar Államrendőrség Államvédelmi Osztálya, azaz az ÁVO.

5. A Rákosi- vagy a Kádár-korszakra jellemzők a következő állítások? Csoportosítsd őket a betűk segítségével! **Vannak, amelyek mindkét korszakra igazak lehetnek.** (R = Rákosi-korszak, K = Kádár-korszak, M = Mindkettő)

A korszakban működött államvédelmi szervezet.

Az államvédelem a terror eszközeit is gyakran alkalmazta.

Az államvédelem beférkőzött az emberek hétköznapijaiba, magánéletébe is.

Az államvédelem fő eszközei elsősorban a besúgóhálózat és a megfigyelések voltak, a fizikai erőszak háttérbe szorult.

Az államvédelem a párt politikájának támasza volt.

Az államvédelmi szervezet önálló hatóságként hálózta be a magyar társadalmat.

6. Kikről készültek az alábbi fotók? Nevezd meg őket, és párosítsd az alábbi állításokat a megfelelő portréval!

- A) A Magyar Szocialista Munkáspárt vezetője 1956 és 1988 között. Belátta, hogy az emberek által gyűlölt ÁVH addigi formájában nem fenntartható, viszont az államvédelem fenntartását, átörökítését fontosnak tartotta.
- B) A Magyar Kommunista Párt, majd a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkára. Az államvédelem hivatalosan a Minisztertanácsnak, a gyakorlatban viszont közvetlenül neki volt alárendelve.
- C) Az Államvédelmi Hatóság vezetője volt 1945 és 1953 között. Ő vezényelte le a korszak legtöbb koncepcióját.

KOMMUNISTA TERRORSZERVEZET

AZ ÁLLAMVÉDELEM A DIKTATÚRA SZOLGÁLATÁBAN

7. A képeken a kommunista államvédelemhez kapcsolódó két fontos helyszínt látsz. Válaszolj a kérdésekre!

A)

Hol található pontosan a képen látható budapesti épület?

Járj utána, mi volt az épület funkciója 1945 előtt!

Az illegálisan működő kommunista párt itt tartotta gyűléseit.

A Szálasi Ferenc vezette nyilasok itt tartották fogva a rendszer ellenségeit.

Ez volt a SZEB, azaz a Szövetséges Ellenőrző Bizottság budapesti központja.

Melyik múzeum működik ma az épületben?

Meddig volt ez a kommunisták államvédelmi szervének székhelye?

B)

Melyik településen készült a kép?

Mit lehet tudni az áldozatok számáról?

A fogvatartottak közül senki sem hagyta el élve a tábort.

A precízen vezetett nyilvántartásoknak köszönhetően az áldozatokról pontos számadataink vannak.

Az áldozatok számára vonatkozóan nincsenek pontos adataink.

Mi volt a tábor funkciója?

Járj utána, hogyan nevezték a sztálini Szovjetunióban működő hasonló táborokat!

8. A filmben rövid bejátszást láthattál a Kádár-korszak egyik állambiztonsági oktatófilmjéből. Döntsd el az állításokról, hogy igazak vagy hamisak!

Igaz Hamis

Az államvédelem emberei egy feljelentés után felkeresték, majd kihallgatták Varga Lajost.

Varga Lajost erőszakkal kényszerítették arra, hogy vallomást tegyen.

Az agárdi tanács emberei tisztában voltak vele, hogy Varga Lajos hétvégi házának alaprajzát próbálják megszerezni a hatóság emberei.

Varga és szomszédja között feltehetően bizalmas viszony volt.

Az államvédelem emberei próbáltak észrevétlenek maradni, és Varga tudomása nélkül bejutni hétvégi házába.